

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Potrivit art.132 din Constituție, Consiliul Superior al Magistraturii este alcătuit din magistrați aleși, pentru o perioadă de 4 ani, de Camera Deputaților și Senat, în ședință comună.

Legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește, în art.86 și art.87, că numărul membrilor Consiliului Superior al Magistraturii este de 15, pentru fiecare membru desemnându-se un număr întreg de candidați în adunările generale ale magistraților.

Recomandarea nr.R(94)12 a Comitetului de miniștri al Consiliului Europei cu privire la independența, eficacitatea și rolul judecătorilor, enunțând principiile pe care trebuie să se întemeieze activitatea justiției și a judecătorilor, prevede că autoritatea competentă în materia selecționării și carierei judecătorilor trebuie să fie independentă față de organele statului. În acest sens, se recomandă ca pentru garantarea independenței sale, dispozițiile legale trebuie să prevadă că membri săi sunt desemnați de puterea judiciară și că această autoritate decide ea însăși propriile sale reguli de procedură.

Având în vedere că România este criticată pentru o independență limitată a justiției, se propune modificarea dispozițiilor art.86 și art.87 din Legea nr.92/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și corelarea lor cu recomandările menționate ale Consiliului Europei, în sensul ca desemnarea candidaților să se facă în adunările generale ale judecătorilor și, după caz, ale procurorilor, după criterii precis enunțate, câte un candidat pentru fiecare membru al Consiliului. De asemenea, s-a majorat numărul membrilor Consiliului Superior al Magistraturii la 17.

Având în vedere că mandatul actualului Consiliu Superior al Magistraturii expiră la data de 2 iulie 2002, se propune ca modificarea art.86 și art.87 din Legea nr.92/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, să se facă prin

ordonanță de urgență, dispozițiile sale urmând să se aplice începând cu alegerea noului Consiliu al Magistraturii.

2. Legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.179/1999, aprobată prin Legea nr.118/2001, a reglementat, în alin.1¹ – 1³ ale art.17, formarea dintr-un judecător și doi asistenți judiciari a completelor specializate pentru soluționarea în primă instanță a conflictelor de muncă, hotărârile luându-se cu majoritatea membrilor completului.

Potrivit reglementării actuale, asistenții judiciari sunt numiți de ministrul justiției, la propunerea Consiliului Economic și Social, unul reprezentând sindicatele, iar celălalt reprezentând asociațiile patronale.

Prin Decizia nr.322 din 20 noiembrie 2001, pronunțată în dosarele nr.243C/2001, nr.272C/2001 și nr.292C/2001, în care s-a ridicat excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.17 alin.1¹ – 1³ din Legea nr.92/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în raport cu prevederile art.1 alin.(3), art.51, art.123, art.124 și art.125 din Constituție, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate, constatând că „dispozițiile art.17 alin.1¹ din Legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin care se stabilește că hotărârile în cauzele privind conflictele de muncă și litigiile de muncă, judecate în primă instanță se iau cu majoritatea membrilor completului de judecată, sunt neconstituționale.”

În motivarea deciziei, Curtea Constituțională a reținut că, potrivit textelor criticate pentru neconstituționalitate, „asistenții judiciari nu prezintă garanțiile de independență stabilite prin Constituție în cazul judecătorilor”.

În acest sens, Curtea consideră că „asistenții judiciari nu pot îndeplini în activitatea lor la instanțele de judecată, fără ca prin aceasta să încalce prevederile Constituției, decât o activitate de asistență la soluționarea de către judecător a cauzelor privind conflictele și litigiile de muncă, cu vot consultativ în luarea hotărârilor, iar nu o activitate de judecată, rezervată prin legea fundamentală exclusiv judecătorului”.

Având în vedere că, potrivit art.145 alin.(2) din Constituția României „Deciziile Curții Constituționale sunt obligatorii și au putere numai pentru viitor”, prezenta ordonanță de urgență, prevede că judecarea, în primă instanță, a cauzelor privind conflicte de muncă se face de complete formate din doi judecători, asistați de doi magistrați consultanți, care participă la deliberări cu vot consultativ.

Totodată, în prezenta ordonanță de urgență se stabilește mai precis statutul juridic al magistraților consultanți, apropiat de cel al judecătorilor, astfel cum în mod repetat s-a solicitat de către partenerii sociali.

Numirea magistraților consultanți se va face în continuare de ministrul justiției, la propunerea Consiliului Economic și Social, procedura și condițiile de propunere a candidaților urmând să fie stabilite prin hotărâre a Guvernului.

În vederea aplicării prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, s-a prevăzut autorizarea Ministerului Finanțelor Publice pentru a modifica corespunzător bugetul Ministerului Justiției.

Întrucât, după publicarea în Monitorul Oficial al României a Deciziei nr.322 din 20 noiembrie 2001 a Curții Constituționale, cauzele privind conflicte de muncă nu mai pot fi soluționate de completele formate potrivit reglementării actuale, care au fost declarate neconstituționale, considerăm că această situație constituie un caz excepțional, în sensul art.114 alin.(4) din Constituție, care justifică modificarea și completarea Legii nr.92/1992 prin ordonanță de urgență.

Față de cele prezentate, a fost întocmit proiectul de Lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, pe care îl supunem Parlamentului, spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE